

Nr 56.

Av herr **Friggeråker** och herr **Nilsson, Bror**, om *provisorisk förstärkning av kristendomsundervisningen vid seminarier och folkskolor.*

Många hålla före, att den stora nöd, vari Europa genom de upprepade världskrigen kommit, har sin djupaste grund och orsak uti den avkristning, som så småningom ägt rum i de europeiska folkens liv. De kristna normerna om kärlek, broderskap och människovärde hava åsidosatts och i stället hava hjärtana antingen lämnats tomma eller uppfyllts av helt andra livsåskådningar. Slutligen har det inom vissa folk gått så långt, att man medvetet och systematiskt fostrat ungdomen till fientlighet och förakt för kristen tro och livsåskådning.

Flera tänkare och statsmän hava nu uttalat den meningen, att om västerlandet skall kunna räddas från fullkomlig undergång, så måste en återuppbyggnad ske på den grund, som en gång är lagd och som allena håller, nämligen den kristna världs- och livsåskådningen. Om så skall kunna ske, måste varje folk för sig komma till besinning därom och handla därefter. Främst framstår det då såsom en nödvändighet att fostra den unga generationen till nya människor med kristen livssyn, besjälade av vilja att handla enligt den kristna grundregeln: allt vad I viljen att människorna skola göra eder det gören I ock dem.

Det är icke länge sedan vårt folk såsom ett synligt tecken på undervärderingen av kristendomens sanningar nedskrev kristendomsundervisningen vid sina folkskolor till ett minimum av vad det tidigare varit och detta i fråga om såväl kvalitet som kvantitet. En ny och föga beprövad pedagogik förmenade, att barns utanläsning vore till mera skada än gagn. Det har lett till att ett mycket stort antal nu vuxna svenska män och kvinnor icke utantill kunna läsa tio Guds bud eller bönen Fader vår, för att icke tala om de psalmverser, vilka voro våra fäder till så mycken tröst och uppbyggelse i livets trångmål och strider. Den nya undervisningsplanen i kristendomsämnet ger föga positiva hållpunkter för undervisningen. Negativismen är uppenbar. Den lärobok man hoppats på såsom en ersättning för Luthers lilla katekes har aldrig kommit och torde icke heller vara att förvänta. Att den tid, som beskärdes läroämnet på skolans schema, var allt för ringa ligger numera också i öppen dag.

Förvisso vore det en överdrift, om man ville tillskriva denna minskade kristendomsundervisning hela skulden till de många mörka sidor vi nu utan glasögon kunna upptäcka i vårt folks liv: den stigande ungdomsbrottligheten, nedbusningen, aborterna m. m. Sekulariseringen hade nog icke

kunnat hejdas, även om vi bibehållit det gamla goda måttet på kristendomsundervisningen, men alldeles säkert hade den i nuvarande stund icke hunnit så långt som den har.

Nu gäller det emellertid icke så mycket att gräva i det förgångna, att förebrå oss det, som varit, utan nu gäller det att med fast mod och förtröstan se mot framtiden. Det gäller framför allt, att vi kunna ena oss om nya riktlinjer för de ungas fostran, sedan vi konstaterat, att vi på detta betydelsefulla område haft en period, som varit otillfredsställande.

Säkerligen brottas den nu arbetande skolutredningen med dessa problem, och vore icke tiden så ond och dynamisk som den är, kunde man i lugn och ro avvakta dess resultat. Nu faller detta sig svårt. Troligen dröjer det ännu minst tre år, innan frukten av denna stora utrednings arbete kommer ut i levande livet. Det är en dyrbar tid att förlora, när det bildligt talat brinner i knutarna. En provisorisk förstärkning av kristendomsundervisningen vid såväl folkskoleseminarier som folkskolor vore säkerligen möjlig att omedelbart åstadkomma, om riksdagen kunde enas att därom göra ett uttalande. Tidens allvar och nöd motiverar till fullo en sådan åtgärd. Vi skola här icke ingå på frågan, huru många veckotimmar man skulle öka kristendomsundervisningen eller från vilka övriga ämnen dessa timmar skulle tagas. Med god vilja kan den saken ordnas utan större störningar i den pedagogiska driften. Värre är det med frågan att kunna ge de nya timmarna ett värdefullt innehåll. Här kommer det an på lärarnas vilja och kvalitet. Den undervisning dessa själva fått på seminarierna i detta ämne är ofta bristfällig, men här torde den regeln kunna gälla, att viljan drager halva lasset. För de lärare, som nu utbildas vid våra seminarier, vore det av särskild vikt att få mera utbildning i kristendomsämnet, ty man kan utan tvivel förutsätta en i varje fall framtida utökning av kristendomsundervisningen.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Konungen anhålla om en provisorisk förstärkning av kristendomsundervisningen vid våra seminarier och folkskolor.

Stockholm den 19 januari 1944.

Joh. Friggeråker.

B. A. Nilsson.